МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

УХВАЛЕНО
Рішенням Вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 19.05.2026 р, протокол № 7

ВВЕДЕНО В ДІЮ:
Наказом ректора Харківського
національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
від 19.05.2026 р. № 157

Тетяна ШТАЛЬ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

Харків
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Практика здобувачів вищої освіти є невід'ємною частиною процесу підготовки фахівців в Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця (далі – Університет), і проводиться на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними Університетом договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

1.2. Дане Положення розроблене відповідно до законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р.

1.3. Дія даного Положення поширюється на здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти.

1.4. Порядок організації практики здобувачів вищої освіти за кордоном визначається «Положення про організацію практики за кордоном студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця».

1.5. У разі дії обставин непереборної сили форма організації усіх видів практики може здійснюватися з використанням дистанційних технологій з урахуванням вимог стандартів вищої освіти, що ухвалюється рішенням Вченої ради Університету.

1.6. Метою практичної підготовки здобувачів вищої освіти є оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі знань, одержаних у процесі навчання, професійних умінь і компетентностей для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2. ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Практика здобувачів вищої освіти в Університеті передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань, умінь і компетентностей відповідно до різних освітніх рівнів: "бакалавр", "магістр".

2.2. Залежно від конкретної освітньої програми та освітнього рівня здобувачів вищої освіти практика може бути: навчальна, ознайомча, творча, виробнича, технологічна, педагогічна, економічна, аналітична, науково-дослідна, переддипломна та інші види практики.

2.3. Перелік та послідовність усіх видів практики для кожної освітньої програми (спеціальності), їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах.

2.4. Зміст практик визначається випусковою кафедрою та повинен відповідати вимогам нормативно-правових актів України щодо практики здобувачів вищої освіти, стандарту вищої освіти за певною спеціальністю,

освітній програми.

Ці вимоги об’єднуються в наскрізній програмі (додаток 11) – основному навчальному – методичному документі практики. Наскрізна програма практики оновлюється після повного циклу підготовки здобувачів вищої освіти (чотири роки – для першого (бакалаврського) рівня та два роки для другого (магістерського рівня)).

На основі наскрізної програми розробляються робочі програми (додаток 12) відповідних видів практик які підписуються завідувачем кафедри, гарантом освітньої програми, погоджуються проректором з навчально-методичної роботи. Робочі програми практик оновлюються після повного циклу підготовки здобувачів вищої освіти (чотири роки – для першого (бакалаврського) рівня та два роки для другого (магістерського рівня)). В разі необхідності, програми практик можуть оновлюватись частіше, за поданням гаранта освітньої програми.

У разі, якщо освітня програма за весь цикл підготовки передбачає тільки один вид практики – розробляється тільки робоча програма практики.

Кафедри також можуть розробляти, крім наскрізної і робочої програм практики, інші методичні документи, що сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів вищої освіти.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Практика здобувачів вищої освіти Університету проводиться на базах практики, які мають відповідати вимогам освітньої програми.

На одну базу практики не може бути направлено більше 10 осіб за освітньою програмою.

При наявності в Університеті державних, регіональних замовлень на підготовку здобувачів вищої освіти перелік баз практики надають Університетові органи, які формували замовлення на фахівців. При підготовці здобувачів вищої освіти Університетом за цільовими договорами з підприємствами, організаціями, установами бази практики передбачаються в цих договорах.

У випадках, коли підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється за замовленням фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи (з врахуванням всіх вимог наскрізної програми та даного Положення).

3.2. Для здобувачів вищої освіти-іноземців бази практики можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України.

3.3. Як виняток, базою практики може бути фізична особа-підприємець, з найманими працівниками. Види діяльності, якими займається фізична особа-підприємець, мають відповідати профілю освітньої програми. В разі, підписання договору з фізичною особою-підприємцем до нього необхідно додати (копії): витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, диплом про вищу освіту фізичної особи-підприємця.

Здобувач вищої освіти, що навчається в Університеті та одночасно зареєстрований фізичною особою-підприємцем не може проходити практику у себе та бути керівником практики від бази практики.

3.4. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання, які працюють, базою практики може бути місце їх роботи, що відповідає профілю освітньої програми.

3.5. За умови навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою, проходження практики відбувається за місцем навчання на підприємстві/установі згідно з договором про здобуття вищої освіти за дуальною формою. Укладання договору про проходження практики здобувачів вищої освіти не потрібно.

3.6. Підбір та визначення відповідності баз практики за освітньою програмою здійснює випускова кафедра. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики, базу і пропонувати його для використання.

3.7. З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Університет завчасно, а саме не пізніше ніж до початку практики укладає прямі договори на її проведення за формою, визначеною в Додатку 1.

В форму договору про проведення практики здобувача(ів) вищої освіти Університету можуть бути внесені зміни за погодженням сторін.

Тривалість дії договорів погоджується сторонами. Як правило, вона визначається на період конкретного виду практики.

Університет та база практики (підприємства, організації, установи будь-яких форм власності) можуть підписувати довгостроковий договір про проведення практики у порядку та на умовах, визначених цим Договором.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Відповідальність за організацію, проведення й контроль практики покладається на проректора з навчально-методичної роботи. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечують відповідні кафедри Університету.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики, який підпорядкований проректору з навчально-методичної роботи; директори (керівники) навчально-наукових інститутів / декан факультету; випускові кафедри.

4.2. До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені викладачі кафедр, які брали безпосередню участь в освітньому процесі, за яким проводиться практика.

4.3. У випадку проведення практики в структурних підрозділах Університету, договір про проведення практики здобувачів вищої освіти Університету не укладається. Підставою для проходження практики є службова записка керівника структурного підрозділу, яка містить обґрунтування

доцільності проходження практики здобувача вищої освіти саме в цьому підрозділі. На підставі службової записки, за погодженням проректора з навчально-методичної роботи, формується наказ, базою практики в якому визначається ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

4.4. Терміни проведення практики встановлюються із урахуванням теоретичної підготовленості здобувачів вищої освіти, можливостей навчально-виробничої бази Університету і підприємств, установ, організацій та у відповідності з освітньою програмою, навчальним планом і річним графіком освітнього процесу. Календарний графік проходження практики не повинен суперечити графіку роботи бази практики.

4.5. Оцінка з практики враховується при підведенні підсумків загальної успішності здобувача вищої освіти та включається у додаток до диплому.

4.6. В разі наявності поважних причин, термін проходження практики може бути змінено. Здобувачі вищої освіти направляються на практику повторно, у вільний від навчання час, за індивідуальним графіком.

4.7. Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважної причини або отримали незадовільну оцінку, *відраховуються* з Університету, як такі, що не виконали індивідуальний навчальний план.

4.8. Розподіл функцій при організації практики.

4.8.1. Керівник виробничої практики *здійснює:*

контроль за своєчасним підбором баз практики кафедр;

забезпечення кафедр щоденниками та бланками всіх документів, які необхідні для проведення практики здобувачів вищої освіти;

формування наказу про проходження всіх видів практики здобувачами вищої освіти;

оновлення банку даних баз практики на новий навчальний рік;

роботу щодо вдосконалення документів, які регламентують практичну підготовку здобувачів вищої освіти;

формує наказ, щодо відповідальних за практику по кафедрі на підставі витягів з протоколу засідання кафедр;

підготовку підсумкових звітів та аналітичних довідок з питань практики.

4.8.2. Кафедра:

розробляє та вдосконалює програми практики відповідно до вимог освітніх програм та стандартів зі спеціальності;

визначає відповідність баз практики вимогам освітньої програми;

отримує документацію необхідну для проходження практики здобувачів вищої освіти;

формує методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;

контролює оформлення договорів із підприємствами, організаціями, установами щодо практики здобувачів вищої освіти на новий навчальний рік й направлення їх на бази практики;

організує вибір здобувачами вищої освіти баз практики і розподіл їх за базами практики;

підбирає керівників практики (за 1 керівником закріплюється не більше 8

здобувачів вищої освіти);

готує проєкти наказів про направлення здобувачів вищої освіти на практику й затвердження керівників практики від кафедр та узгоджує їх із відповідними структурними підрозділами. *Зразок* проєкту наказу наведено в додатку 2. Проєкт наказу про направлення здобувачів вищої освіти на практику готується за всіма видами практики, окрім навчальної, творчої та науково-дослідної не пізніше ніж за 1 тиждень до початку практики;

оформлює щоденники, в тому числі календарний план проходження практики (додаток 3), направлення на практику (за потреби) (додаток 4);

не пізніше ніж за 10 днів до початку практики відправляє на базу практики списки здобувачів вищої освіти, які будуть проходити практику;

узгоджує програму практики з керівництвом підприємств і організацій;

забезпечує заміну баз практики, які не прийняли здобувачів вищої освіти на практику, або які не забезпечують збирання матеріалів для виконання звіту з практики;

проводить інструкційні збори здобувачів вищої освіти про порядок проходження практики за місяць до початку практики;

видає здобувачам вищої освіти документацію на практику та організовує їх відправлення на бази практики;

визначає необхідність та зміст індивідуальних завдань на практику з урахуванням теми курсової, дипломної роботи (проєкту) й особливостей бази практики. Зразок індивідуального завдання наведено в Додатку 5;

здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти на бази практики;

створює окрему сторінку для кожного виду практики на сайті персональних навчальних систем. Розміщує на цій сторінці методичні матеріали для здобувачів вищої освіти та формує теку для завантаження звітів з практики та щоденників здобувачів вищої освіти.

формує графік захисту здобувачів вищої освіти звітів з практики в комісіях, які призначені завідувачем кафедри, яка приймає звіт протягом десяти днів після дати завершення практики;

здійснює розгляд питань проходження практики й підсумків захисту звітів з практики на засіданнях кафедри;

формує звіт про проходження практики здобувачами вищої освіти за кожною освітньою програмою окремо. Розглянутий звіт на засіданні кафедри, подається до Вченої ради навчально-наукового інституту та навчально-методичному відділу (керівнику виробничої практики). В разі наявності в контингенті освітньої програми, здобувачів вищої освіти-іноземних громадян, копія звіту надається до факультету підготовки іноземних громадян. Зразок звіту наведено в Додатку 6. Звіт має обов’язково містити рекомендації щодо вдосконалення організації практики, пропозиції щодо покращення змістовної частини. Обов’язково надаються пропозиції керівників від бази практики. Звіт надається не пізніш ніж за 2 тижні, після завершення практики.

організує проходження практики для здобувачів вищої освіти, які з

поважних причин не пройшли практику в зазначений термін. Додатково до основного пакету документів оформлюється: заява від здобувача вищої освіти, службова записка завідувача кафедри та графік проходження практики. Зразки документів наведено в Додатках 7, 8, 9).

4.8.3. Дирекція навчально-наукового інституту / Деканат факультету забезпечує:

контроль за підбором баз практики кафедрами та визначення їх характеристик на відповідність баз практики вимогам освітньої програми;

узгодження наказів кафедр про направлення здобувачів вищої освіти на практику;

контроль за проходженням практики здобувачів вищої освіти;

контроль за організацією й проведенням захисту звітів з практики;

розгляд на засіданнях Вченої ради навчально-наукових інститутів/ факультету питань про організацію практики здобувачів вищої освіти;

участь у проведенні кафедрами, що здійснюють підготовку фахівців за освітньої програми та певною спеціальністю, інструктивних зборів зі здобувачами вищої освіти, які направляються для проходження практики;

здійснення контролю за відправленням здобувачів вищої освіти на практику та своєчасним їх прибуттям на бази практики;

вибіркову перевірку проходження практики;

розгляд на засіданнях Вченої ради навчально-наукового інституту / факультету питань про хід практики здобувачів вищої освіти та якість проміжних звітів з практики;

контроль за захистом звітів здобувачів вищої освіти про практику на кафедрах;

розгляд на засіданнях Вченої ради навчально-наукового інституту / факультету питань про підсумки практики.

4.8.4. Керівник практики від кафедри:

перед початком практики контролює підготовленість баз практики;

забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики для здобувачів вищої освіти: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання здобувачам вищої освіти необхідних документів (направлення (за необхідності); щоденника, що містить інформацію про програму практики та календарний графік; індивідуальних завдань (за наявності), тощо);

повідомляє здобувачам вищої освіти про систему звітності про практику, яка затверджена кафедрою;

у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою, спостерігає за професійним становленням здобувача вищої освіти як суб'єкта діяльності під час практики;

перевіряє звіт з практики, завантажений здобувачем вищої освіти на сайт персональних навчальних систем, надає рекомендації та зауваження, рекомендує до захисту в комісії, оцінює його в певну кількість балів;

видає необхідні рекомендації і забезпечує виконання всіх необхідних функцій учасниками практики;

у складі комісії приймає звіти здобувачів вищої освіти з практики;

за необхідності, подає завідувачу кафедри письмові пропозиції щодо поліпшення організації практики.

4.8.5. Керівник практики від бази практики:

здійснює безпосереднє керівництво практикою;

у тісному контакті з керівником практики від кафедри організує й контролює виконання здобувачами вищої освіти програм і календарного графіка проходження практики;

забезпечує проведення обов'язкового загального та на робочому місці інструктажу з охорони праці, знайомить здобувачів вищої освіти із правилами внутрішнього розпорядку;

забезпечує облік виходів на практику здобувачів вищої освіти-практикантів; повідомляє керівнику практики від кафедри або безпосередньо завідувачу кафедри про всі порушення трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;

погоджує звіти з практики здобувачів вищої освіти-практикантів та оцінює його в певну кількість балів.

4.8.6. Завідувач кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності, інженер І категорії з охорони праці відділу охорони праці:

забезпечують проведення інструктажу з техніки безпеки на організаційних зборах здобувачів вищої освіти не пізніше ніж за один тиждень до початку практики;

заповнюють журнал реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів здобувачів вищої освіти, слухачів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

4.8.7. Здобувачі вищої освіти, що проходять практику, зобов'язані:

до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

своєчасно прибути на базу практики;

вивчити й суворо дотримуватися правил охорони праці й техніки безпеки;

у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, а також вказівки керівників від кафедри та від бази практики;

максимально використовувати наявні можливості бази практики;

заповнювати документацію щодо проходження практики;

нести відповідальність за виконану роботу;

своєчасно підготувати звіт з практики та індивідуального завдання (за наявності). Зразок титульної сторінки звіту наведено в Додатку 10.

завантажити звіт з практики та щоденник на сайт персональних навчальних систем у відповідну теку.

9

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуальних завдань (за наявності). Звіт оформлюється відповідно до вимог встановлених кафедрою.

5.2. Письмовий звіт, підписаний безпосередньо керівником від бази практики, подається на рецензування керівнику практики від кафедри через сайт персональних навчальних систем. Керівник від бази практики може підписати власноруч роздрукований варіант звіту, або за допомогою накладання кваліфікованого електронного підпису (КЕП).

Здобувач вищої освіти завантажує на сайт персональних навчальних систем відсканований звіт (в разі підписання власноруч керівником від бази практики) або електронну версію підписаного КЕП звіту з практики.

Керівник практики від Університету перевіряє звіт з практики на сайті персональних навчальних систем та пише коментарі та зауваження (в разі потреби) та рекомендовану оцінку.

5.3. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіту перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від кафедри, викладачі кафедри, які викладали професійні дисципліни, і, по можливості, керівники практики від баз практики.

5.4. Кількість балів за практику виставляється комісією у відомість обліку успішності та в індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, що формується на сайті персональних навчальних систем.

5.5. У разі отримання менше ніж 60 балів за звіт з практики здобувач вищої освіти має право на два її перезахиста комісією. Здобувачі вищої освіти, які не захистили в призначений термін звіти з практики, мають академічну заборгованість.

5.6. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри, Вченій раді навчально-наукового інституту /факультету й Університету.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення ухвалюється рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

6.2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні Вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.

Керівник навчально-методичного відділу — Ганна ЧУМАК

10

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з навчально-методичної роботи — Каріна НЕМАШКАЛО

Юрисконсульт 1 категорії — Яніна ЧУПРИНА

Додаток 1

ДОГОВІР № ____
про проведення практики здобувача (-ів) вищої освіти університету

м. Харків «____» _____ 20___ р.

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ (далі – заклад вищої освіти) в особі проректора з навчально-методичної роботи канд.екон.наук, професора Немашкало Каріни Ромеовни, яка діє на підставі довіреності № _____ від «_____» _____ 20__ р. з однієї сторони, і

_____
(назва підприємства, організації, установи тощо)

(надалі–база практики) в особі _____
(посада)

_____, який(яка) діє на підставі
(прізвище, ініціали)

_____ з другої сторони, (далі–сторони), уклали цей договір про таке:
(статут підприємства, розпорядження, доручення)

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувача(-ів) вищої освіти на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Спеціальність (освітня програма)	Курс/ рік навчан-ня	Вид практики	Кількість здобувачів вищої освіти/ прізвище та ініціали	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання здобувачами вищої освіти програми практики, не допускати їх використання на посадах і виконанні робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов’язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів вищої освіти-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати здобувачам вищої освіти-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на практику здобувачів вищої освіти-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад вищої освіти.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного здобувача вищої освіти-практиканта, у якій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати здобувачам вищої освіти можливість збирання інформації для курсових та дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.

1.9. Додаткові умови_____

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами вищої освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання взятих на себе зобов'язань щодо організації та проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі спори, що виникають між сторонами за договором, розв'язують у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складено у двох примірниках: по одному – базі практики і закладу вищої освіти.

3.5. Місцезнаходження:

заклад вищої освіти: **61165, м. Харків, пр. Науки, 9-А**
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

база практики: _____

Підписи та печатки сторін

Заклад вищої освіти:	База практики:
Проректор з навчально-методичної роботи університету	_____
	_____ *(посада)*
_____Каріна НЕМАШКАЛО	_____
(підпис)	*(підпис)* *(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)*
	_____
"____" _____20___ р.	"____" _____20___ р.
М. П.	М. П.

Керівник виробничої практики	*Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ*	
Завідувач кафедри	*Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ*	

Додаток 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

НАКАЗ

25.05.2026 м. Харків № 105-С

Про проведення практики

Керуючись Законом України «Провищу освіту» № 1556 від 01.07.2014 р., Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.04.1993 р. за № 35, Положенням про організацію практики здобувачів вищої освіти у Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця, ухваленого рішенням Вченої ради (протокол № 7 від 19.05.2026 р.) та введеного в дію наказом ректора Університету № 157 від 19.05.2026 р.

НАКАЗУЮ:

1. НАПРАВИТИ:

здобувачів 2 року навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти факультету «Підготовки іноземних громадян» на підприємства та установи для проходження переддипломної практики терміном з __.__.20__ р. по __.__.20__ р. згідно з навчальним планом:

Спеціальність А1 «Освітні науки»
Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

№	База практики	П.І.Б здобувача	Керівник практики від Університету
1	2	3	4
1		1.	к.п.н., доц.
		2.	к.п.н., доц.
		3.	к.п.н., доц.
		4.	к.п.н., доц.
		5.	к.п.н., доц.

ЗРАЗОК

1	2	3	4
		6.	к.п.н., доц.
		7.	к.п.н., доц.
		8.	к.п.н., доц.
2		1.	к.п.н., доц.
		2.	к.п.н., доц.
		3.	к.п.н., доц.
		4.	к.п.н., доц.

2. Завідувачу кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності _____ забезпечити проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці здобувачам вищої освіти до початку практики.

3. Завідувачу кафедри _____ (або завідувачам кафедр) та відповідальному (ним) за організацію практики на кафедрі (кафедрах) ознайомити здобувачів вищої освіти з порядком проходження практики.

4. Завідувачу кафедри _____ (або завідувачам кафедр) та відповідальному (ним) за організацію практики на кафедрі (кафедрах) забезпечити здобувачів вищої освіти завданням та необхідними нормативно-методичними документами, згідно з програмою практики.

5. Керівнику практики від кафедри (керівникам практики від кафедр) узгодити всі організаційні заходи, до початку практики, з керівниками практики від бази практики.

6. Відповідальному (ним) за організацію практики на кафедрі (кафедрах) скласти звіти про підсумки практики в установлені терміни та надати відповідні документи керівнику виробничої практики Ворошиліній О.В.

7. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з навчально-методичної роботи НЕМАШКАЛО К. Р.

Ректор Тетяна ШТАЛЬ

Проректор з навчально-
методичної роботи
«____» _____20__ р. _____ Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Декан факультету
підготовки іноземних
громадян
«____» _____20__ р. _____ Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач кафедри
здорового способу
життя, технологій і безпеки
життєдіяльності
«____» _____20__ р. _____ Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Юрисконсульт 1-ї кат.
«____» _____20__ р. _____Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Керівник виробничої
практики
«____» _____20__ р. _____Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

ЗРАЗОК

Додаток 3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

61165, м. Харків, пр. Науки, 9-А,

www.hneu.edu.ua

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

навчально-науковий інститут /факультет _____

кафедра_____

освітній рівень_____

спеціальність _____
(шифр і назва)

освітня програма_____
(шифр і назва)

курс _____, група _____

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Здобувач вищої освіти

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на _____ практику в

(вид практики)

місто_____ на _____

(назва підприємства)

Термін практики: з _____ по _____ 20____р.

Керівник практики від Університету _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від підприємства/ установи _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

1. Основні положення практики

1.1. Здобувач вищої освіти до відбуття на практику повинен прослухати інструктаж керівника практики та отримати:

- оформлений щоденник - основний документ здобувача вищої освіти під час проходження практики;
- індивідуальні завдання з практики (у разі наявності);
- направлення на практику (у разі потреби).

1.2 Здобувач вищої освіти, прибувши на підприємство/установу, повинен подати керівникові від підприємства щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки й пожежної профілактики, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації устаткування та уточнити план проходження практики.

1.3. Під час проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний суворо додержувати правил внутрішнього розпорядку підприємства/установи.

1.4. Звіт з практики здобувач вищої освіти складає відповідно до календарного графіка проходження практики й додаткових вказівок керівників практики від ХНЕУ ім. С. Кузнеця й від підприємства.

1.5. Практика здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною системою й враховується при призначенні стипендії нарівні з іншими дисциплінами навчального плану. Більш детально, критерії оцінювання наведено в робочій програмі практики.

1.6. Здобувач вищої освіти, що не виконав вимог практики й дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, направляється повторно на практику у вільний від навчання час.

1.7. Оформлений щоденник разом із звітом здобувач вищої освіти повинен завантажити на сайт персональних навчальних систем.

2. Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Додаток 4

Президенту Харківської
торгово-промислової палати
Віктору ЗВЄРЄВУ
Героїв Харкова проспект, 122,
Харків, 61037

Шановний пане Вікторе!

Ректорат ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ звертається до Вас з проханням прийняти здобувачів вищої освіти 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчально-наукового інституту Економіки і права, спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування:

1. НОВОСЕЛЬЦЕВА Владислава Петровича,
2.

для проходження виробничої практики та укласти договір на проходження практики відповідно до умов Положення про організацію практики здобувачів вищої освіти у Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця.

Термін проходження виробничої практики з 27.02.202_ р. по 01.04.202_ р.

Проректор з навчально-
методичної роботи Каріна НЕМАШКАЛО

Додаток 5

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

на проходження виробничої практики

здобувачу вищої освіти 3 курсу спеціальності 051 Економіка ОПП Економіка підприємства

_____

(ПІП здобувача вищої освіти)

База практики – _____

(назва підприємства, організації)

Мета практики: збір і аналіз інформації щодо виробничо-господарської діяльності підприємства, розробка заходів щодо удосконалення діяльності підприємства. Під час проходження виробничої практики здобувачем вищої освіти мають бути розглянуті наступні питання:

Загальна характеристика підприємства, умови його функціонування.

Взаємовідносини підприємства з зовнішніми контрагентами.

Система управління підприємством.

Організація виробництва продукції. Виробництво та реалізація продукції (робіт, послуг). Конкурентоспроможність продукції підприємства.

Ресурсне забезпечення підприємства та аналіз ефективності використання його ресурсів.

Величина та структура витрат підприємства, напрямки зниження собівартості продукції.

Формування фінансових результатів від різних видів діяльності, напрямки використання прибутку підприємства.

Фінансовий стан підприємства.

Виявлення резервів та визначення напрямків підвищення ефективності господарчої діяльності, розробка та економічна оцінка запропонованих заходів.

Для складання звіту з виробничої практики можуть бути використані такі джерела інформації:_____

_____

_____

Структура звіту з виробничої практики має складатися з трьох розділів:

Характеристика підприємства.

Аналіз виробничих і фінансових можливостей підприємства та оцінка ефективності діяльності підприємства.

Розробка заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства, та економічна оцінка запропонованих заходів.

Крім цього, в рамках індивідуального завдання потрібно більш глибоко вивчити та проаналізувати: теоретичні аспекти формування та використання основних виробничих засобів підприємства, проаналізувати структуру та состав основних засобів, зробити оцінку ефективності використання основних засобів, розробити заходи щодо поліпшення використання основних засобів на підприємстві.

Керівник практики від ЗВО Ганна ЧУМАК

ЗРАЗОК

Додаток 6

ЗВІТ
кафедри соціальної економіки з
переддипломної практики здобувачів вищої освіти ІІ року навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
навчально-наукового інституту Економіки і права,
спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»
Спеціалізація С1.01 «Економіка», освітньо-професійної програми «Економіка
та управління людським капіталом» в 20__/20__ навч. році

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

1.1. Переддипломна практика здобувачів вищої освіти ІІ року навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчально-наукового інституту «Економіки і права», спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» спеціалізація С1.01 «Економіка», освітньо-професійної програми «Економіка та управління людським капіталом» проведена відповідно до робочої програми переддипломної практики.

1.2. Викладачі кафедри, які відповідали за проведення практики, провели для здобувачів вищої освіти інструктивні збори, де повідомили здобувачів вищої освіти про терміни проходження практики, порядок збору матеріалів за темами, оформлення звітів та захист звітів. В зборах також взяли участь завідуючий кафедрою, директор (керівник) навчально-наукового інституту, керівники дипломних робіт та викладач-інструктор з кафедри «здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності», яким було проведено інструктаж з техніки безпеки здобувачів вищої освіти перед початком переддипломної практики.

1.3. Мали місце труднощі при укладанні договорів на проведення практики з підприємствами й організаціями. Кафедра соціальної економіки разом зі здобувачами вищої освіти активно займалися питаннями підбору баз практики, у результаті чого були укладені договори і всі здобувачі вищої освіти були забезпечені базами практики.

1.4. Здобувачі вищої освіти проходили практику в 23 організаціях та підприємствах Харкова, Харківської області та інших регіонів України. Усі бази практики відповідали профілю спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» спеціалізація С1.01 «Економіка» та мали в своєму складі підрозділи, що займаються питаннями управління персоналом, розвитком персоналу, оцінки персоналу, підбору персоналу та навчання персоналу. Це дозволило здобувачам вищої освіти виконати завдання передбачені робочою програмою практики в повному обсязі. У процесі проходження практики здобувачі вищої освіти зібрали матеріали за своїми темами дипломних робіт та дані для проведення економічного аналізу, а саме виконали аналіз техніко-економічних, фінансових та трудових показників діяльності підприємств, виконали розрахунки економічної ефективності впровадження проєктних рішень.

1.5. На всіх підприємствах до початку практики здобувачі вищої освіти пройшли інструктаж з техніки безпеки.

1.6. Розподіл здобувачів вищої освіти за підрозділами та робочими місцями здійснювалося виходячи з необхідності збору матеріалів.

1.7. За час проходження практики здобувачі вищої освіти набули практичні навички з проведення техніко-економічного аналізу, аналізу фінансових показників, велику увагу було приділено аналізу трудових показників.

1.8. З урахуванням потреб в удосконаленні організаційних положень проходження переддипломної практики, керівники практики від університету і підприємств (організацій) спільно обговорювали можливі зміни в основних положеннях даного виду практики.

1.9. Керівниками практики від кафедри соціальної економіки проводився контроль за виконанням здобувачами вищої освіти завдань, програми практики, календарного графіку проходження практики, дотримання трудової дисципліни у вигляді консультаційного інструктажу.

1.10. Програма практики виконана в повному обсязі. Усі здобувачі вищої освіти пройшли переддипломну практику у встановлені строки. Звіти були прийняті згідно графіку захисту звітів з переддипломної практики.

2. ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ

Усього проходили практику	Звіти захистили з оцінками											Не захистили
	Усього	100-90	%	89-82	%	81-74	%	73-64	%	63-60	%	
в тому числі іноземні здобувачі вищої освіти												

Підсумки практики розглядалися на засіданні кафедри соціальної економіки (протокол № __ від _____) та Вченій раді навчально-наукового інституту Економіки і права.

Намічені заходи щодо підбору баз практики і своєчасного складання договорів на 202_/202_ навч. рік.

Завідувач кафедри
соціальної економіки Галина НАЗАРОВА

Додаток 7

Проректору з навчально-
методичної роботи
Каріні НЕМАШКАЛО

_____
(ПІБ здобувача вищої освіти)

_____
(курс, ННІ /факультет)

_____
(спеціальність, ОПП, група)

Заява

Прошу Вашого дозволу на перенесення у зв'язку з _____ терміну проходження виробничої практики з 25.02.20_ р. – 09.03.20__ р. на термін з 04.03.20__ р. – 23.03.20__ р.

_____ _____
дата підпис

ЗРАЗОК

Додаток 8

Проректору з навчально-
методичної роботи
Каріні НЕМАШКАЛО
завідувача кафедри фінансів
і кредиту
Ірини ЖУРАВЛЬОВОЇ

Службова записка

Прошу Вашого дозволу на перенесення у зв'язку з _____ терміну проходження виробничої практики здобувачу вищої освіти 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчально-наукового інституту Економіки і права спеціальності __ « _____» БАЙРАМОВУ Ільпін огли з 25.02.20__ р. – 09.03.20__ р. на термін з 04.03.20__ р. – 23.03.20__ р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту Ірина ЖУРАВЛЬОВА

ЗРАЗОК

Додаток 9

ГРАФІК
проходження виробничої практики здобувача вищої освіти 3-го курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
навчально-наукового інституту Економіки і права
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
БАЙРАМОВА Ільпін огли
на ТОВ «Аудиторська фірма «ХХХ»
з 04.03.20__ р. – 23.03.20__ р.

Дата	Години	Дата	Години
04.03.20__	6	15.03.20__	6
05.03.20__	6	16.03.20__	6
06.03.20__	6	17.03.20__	6
07.03.20__	6	20.03.20__	6
09.03.20__	6	23.03.20__	6
13.03.20__	6		

Відповідальний за виробничу практику
від кафедри фінансів і кредиту
к.е.н., доц. Інна АЛЕКСЄЄНКО

«УЗГОДЖЕНО»
Завідувач кафедри фінансів і кредиту Ірина ЖУРАВЛЬОВА

ЗРАЗОК

Додаток 10

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

КАФЕДРА _____

ЗВІТ

з _____ практики

на тему:_____
_____

Керівник від бази практики:
_____
(посада, підрозділ, прізвище та ініціали)

Рекомендована кількість балів_____

_____ МП
(підпис)

Здобувач (ки) вищої освіти _____ курсу / року навчання,
групи_____
спеціальності __ «_____»
ОПП «_____»

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник від Університету:

_____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

м. Харків,
20__ р.

ЗРАЗОК

Додаток 11

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Кафедра _____
(назва кафедри)

ПОГОДЖЕНО
Проректор
з навчально-методичної
роботи
_____

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти _____
галузь знань _____
спеціальність _____
спеціалізація _____
освітня програма _____

Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Укладачі: _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2026

УДК _____
___ *(авторський знак)*

Укладачі: *(зазначити укладачів програми)*

Затверджено на засіданні кафедри _____.
(назва кафедри)

Протокол № ___ від __.__.20__ р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

___ *(авт. зн.)*

Наскрізна програма практики _____ [Електронний ресурс] / уклад. _. _. _____, _. _. _____. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 20__. – ___ с.

_____
_____
_____.
Рекомендовано_____
_____.
(анотація)

УДК _____

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 20__

Вступ

Наскрізну програму практики складено відповідно до Положення про організацію практики здобувачів вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, розробленого згідно із Законом України «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93, Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (нова редакція), уведеного в дію наказом ректора університету від __.__.20__ р. № , стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми «_____»_____
(назва ОПП, рівень освіти)

спеціальності __ «_____».
(код і назва спеціальності)

Програма практичної підготовки дозволяє здобувачам вищої освіти скласти чітке уявлення про те, що їм доведеться робити під час практики, як виконати індивідуальне завдання, яку допомогу можна дістати від керівників практики, закладу вищої освіти та підприємства (організації, установи), а також працівників (керівників) підприємства, із якими вони будуть зустрічатися в ході практики.

Здобувачі вищої освіти здобудуть необхідний обсяг практичних знань і умінь відповідно до складених робочих програм практик.

1. Види, загальні характеристики, мета і заплановані результати практик

1.1. Види та характеристики практик (табл. 1):

Таблиця 1

Види та характеристики практик

Курси	Назви практик	Кількість кредитів	Форми контролю	Кафедри, що забезпечують організацію	Тривалість практики, тижні	Семестри
I						
II						
III						
IV						

Усі види практик є обов’язковими освітніми компонентами.

1.2. Мета практик *(визначення основних завдань)*:

1.2.1. _____ практика (*мета зазначеної практики*);
(назва практики)

1.2.2. _____ практика (*мета зазначеної практики*);
(назва практики)

…

1.3. Заплановані компетентності та результати навчання *(відповідно до освітньо-професійних програм)* (табл. 2):

Таблиця 2

Заплановані компетентності та результати навчання за видами практик

Спеціальні компетентності	Загальні компетентності	Результати навчання
_____ (назва практики)		
СК__, СК__, СК __	–	РН__, РН__
–	ЗК__, ЗК__, ЗК__	РН__, РН__, РН___
…	…	…
_____ (назва практики)		
…	…	…
…	…	…
_____ (назва практики)		
…	…	…
…	…	…

Примітка.

ЗК__. _____.

ЗК__. _____.

СК__. _____.

СК__. _____.

РН__. _____.

РН__. _____.

2. Зміст практик

2.1. _____ практика (*методичні рекомендації до проведення практики*):
(назва практики)

1. _____.
2. _____.

3. _____.
...

2.2. _____ практика (*методичні рекомендації до проведення практики*):
(назва практики)

1. _____.
2. _____.
3. _____.
...

3. Вимоги до баз практик

3.1. _____ практика (*вимоги, критерії):*
(назва практики)

1. _____.
2. _____.
3. _____.
...

3.2. _____ практика (*вимоги, критерії):*
(назва практики)

1. _____.
2. _____.
3. _____.
...

4. Організація проведення та керівництво практиками

4.1. _____ практика (*особливості організації та керівництва практикою, обов'язки здобувачів вищої освіти*):
(назва практики)

1. _____.
2. _____.
3. _____.
...

4.2. _____ практика (*особливості організації та керівництва практикою, обов'язки здобувачів вищої освіти*):
(назва практики)

1. _____.
2. _____.
3. _____.
...

5. Оцінювання результатів практики

Оцінюють результати проходження практики й захисту звітів з практики за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в університеті.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за результатами проходження практики, ураховує:

рекомендовану кількість балів від бази практики;

рекомендовану кількість балів керівника від кафедри;

презентацію здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;

відповіді на запитання.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили у визначений термін звіти з практики, будуть мати академічну заборгованість.

Критерії оцінювання:

_____ практика:
(назва практики)

1 – 59 балів – _____;
60 – 73 бали – _____;
74 – 89 балів – _____;
90 – 100 балів – _____.

_____ практика:
(назва практики)

1 – 59 балів – _____;
60 – 73 бали – _____;
74 – 89 балів – _____;
90 – 100 балів – _____.
…

Рекомендована література

Зміст

Вступ 3

1. Види, загальні характеристики, мета і заплановані результати практик 4

2. Зміст практик 6

3. Вимоги до баз практик 6

4. Організація проведення та керівництво практиками 7

5. Оцінювання результатів практики 7

Рекомендована література 8

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

_____
_____
_____
_____

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Прізвище** Ім’я По батькові
Прізвище Ім’я По батькові
Прізвище Ім’я По батькові

Відповідальний за видання _____
(завідувач(ка) кафедри)

Редактор

Коректор

План 20__ р. Поз. № ____ ПП. Обсяг ___ с.

Видавець і виготовлювач–ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61165, м. Харків, просп. Науки,9-А

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру ***ДК № 4853 від 20.02.2015 р.***

Додаток 12

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
_____
Протокол № ___ від __.__.20__ р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної роботи

_____Каріна НЕМАШКАЛО

РОБОЧА ПРОГРАМА _____ПРАКТИКИ

(вид практики)

Галузь знань **шифр «Повна назва»**
Спеціальність **шифр «Повна назва»**
Спеціалізація **шифр «Повна назва» (зазначають за наявності)**
Освітній рівень **перший (бакалаврський) / другий (магістерський)**
Освітня програма **«Повна назва»**

Розробник(-и):
науковий ступінь,
вчене звання підпис ІП

Завідувач кафедри
(повна назва кафедри) підпис ІП

Гарант програми підпис ІП

Харків - 2026

ЗРАЗОК

ВСТУП

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення.

Робочу програму _____ практики складено відповідно до освітньо-професійної програми «_____*» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти* спеціальності *«_____».*

1. Характеристика, мета, завдання та результати _____ практики

1.1. Характеристика _____ практики

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Вид контролю	Семестр

1.2. Мета *виробничої* практики – **… .**

1.3. Основні завдання та результати _____ практики.

Основним завданням _____ практики є формування загальних, спеціальних компетентностей та результатів навчання, потрібних для майбутнього фаху. Пройшовши практику, здобувачі вищої освіти мають досягти результатів відповідно до освітньо-професійної програми:

Результати навчання	Компетентності, якими має оволодіти здобувач вищої освіти
РН1.	ЗК1, ЗК2, СК5.
…	…

Примітка

РН1. Нести відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог.

У разі потреби, зазначають, які трудові функції, компетентності, знання, уміння / навички, комунікація, відповідальність і автономія сприяють здобуттю професійної кваліфікації.

ЗРАЗОК

2. Зміст і організація проведення _____ практики

(*методичні рекомендації до проведення практики:*

- *зустріч зі здобувачами вищої освіти, отримання документів для проходження практики;*
- *інструктаж із техніки безпеки;*
- *тощо)*

3. Вимоги до баз _____ практики

(*вимоги, критерії баз практик*)

4. Індивідуальні завдання з практики (у разі наявності)

5. Вимоги до звіту з _____ практики

(структура звіту, потреба перевірки звіту з практики на рівень унікальності, оформлення звіту (титульний аркуш .....)

6. Підбиття підсумків _____ практики

(- *обговорення та затвердження результатів на засіданні кафедри;*
- *звітування керівнику виробничої практики університету;*
- ....)

7. Критерії оцінювання результатів _____ практики

Оцінюють результати проходження практики та захисту звітів з практики за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в Університеті.

При формуванні підсумкової кількості балів враховується:

- рекомендована кількість балів від бази практики;
- рекомендована кількість балів керівника від кафедри;
- презентація здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- відповіді на запитання.

ЗРАЗОК

Критерії оцінювання результатів навчання:

Бали	Критерії оцінювання результатів навчання
90 -100	Звіт з практики та щоденник практики оформлено відповідно до вимог і подано до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; здобувач вищої освіти оволодів навичками дослідної роботи: надання інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповіді здобувача вищої освіти на питання членів комісії є вичерпними
82 - 89	Програму практики розкрито, але є окремі недоліки непринципового характеру; недостатньо використано в процесі аналізу матеріали звітності; є окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника; здобувач вищої освіти на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії
74 - 81	Є окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; допущено граматичні та стилістичні помилки; є неточності в розрахунках під час проведення аналізу; на захисті здобувач вищої освіти продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії є неточними або неповними
64 - 73	Звіт з практики та щоденник практики оформлено з численними помилками або не в повному обсязі; на захисті здобувач вищої освіти виявив повне незнання досліджуваного об’єкта, не зміг задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії
60 - 63	Здобувач вищої освіти припустився суттєвих помилок під час виконання завдань *виробничої* практики, не може дати пояснення виконаних розрахунків; звітні документи оформлено з помилками; оцінка керівника практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетентностями
35 - 59	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням терміну; виконано із суттєвим запозиченням інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.
1 - 35	Немає звітних документів: звіту, щоденника практики та характеристики

Здобувачі вищої освіти, які не захистили у визначений термін звіти з практики, мають академічну заборгованість.

8. Рекомендована література

ДОДАТКИ

ЗРАЗОК